

Посматрајући како Русија испушта из зоне своје стратешке контроле један простор за другим, са све већом увереношћу може се тврдити, да ће тако ефикасно средство, попут «плишане револуције», наши геополитички опоненти и даље користити. Стартујући у Источној Европи још за време постојања СССР-а, «плишане револуције», почистивши све социјалистичке режиме Европе, и растуривши Југославију, ритмично су се преместиле у зону, како смо тада мислили, стратешке контроле Русије. А управо на постсовјетском простору ЗНД-а, ови процеси су задобили своју «боју», поставши «револуција ружа» у Грузији, и «наранџаста револуција» у Украјини. И затим – Киргизија, Узбекистан, Молдавија. Све то приморава да се замислимо о реализацији сличног сценарија и у самој Русији. Шта су донеле «плишане револуције» државама у којима су се догодиле? И шта стоји иза те појаве, која замењује режиме суверених држава постсовјетског простора по домино принципу?

Плишане револуције као елемент мрежноцентричног рата

«Плишана револуција» – смењивање политичких режима, засновано на методама «ненасилне борбе», које је разрадио Џин Шарп још 1980-тих година – јесте сасвим амерички продукт, саставни део мрежноцентричне технологије, која се данас у политикологији одређује појмом «мрежноцентрични ратови» (у оригиналу *сетевой* – мрежни, прим. Н.В.).

Смисао те појаве састоји се у преузимању контроле над територијом, по могућности, без коришћења обичног наоружања, то јест на основу примене «soft power», тзв. меке моћи, коју је амерички политиколог Џозеф Нај (млађи) дефинисао, као «способност државе (савеза, коалиције) да постигне жељене резултате у међународним пословима кроз убеђивање, а не кроз сузбијање, наметање и принуду, што је карактеристично за тзв. тврду моћ. Мека моћ делује, побуђујући друге да следе (или стичући њихову властиту сагласност да ће следити) одређене норме понашања и институције на међународној

Непријатељ није на прагу, он је већ у кући

Пише: Валериј Коровин
субота, 29 октобар 2011 00:58

арени, што је и доводи до постизања пожељног резултата, фактички без принуде».

На тај начин, САД користе најновију технологију вођења рата. То је тзв. рат шесте генерације или мрежноцентрични рат – технолошка разрада, која се у потпуности налази у компетенцији Пентагона, и данас се успешно реализује на простору ЗНД-а.

Обично, када се говори о «мрежноцентричним ратовима», резултат се постиже уз помоћ «социјалних мрежа», то јест уз помоћ самог друштва, у којем се издваја сегмент, где се на одређени начин формира јавно мњење, усмерено против режима који је на снази. Посредством овог сегмента друштва, који представља мрежу – међу собом узајамно повезаних учесника – настаје притисак на важећу власт, која се приморава на одлазак са руководећих позиција.

Тај притисак одоздо, од стране социјалних мрежа, далеко од тога да је спонтана појава. Она је испровоцирана, створена технолошки. У томе је особеност мрежноцентричних технологија и «плишаних револуција» које су на њима засноване – под изговором тобоже очигледних претензија к власти, испровоцирати талас самоиндукујућег протеста, који се развија узлазном линијом, под утицајем «психозе суделовања». То је чисто технолошка ствар, која има своје порекло у америчкој политтехнологији.

На тај начин, све «плишане револуције» које се дешавају по свету, и нарочито на постсовјетском простору, јесу појава коју провоцирају САД зарад успостављања геополитичке контроле над тим државама и територијама, које су се пре налазиле у зони утицаја Русије. Још увек остајући нуклеарна држава, велика Русија изазива утемељене страхове код наших «пријатеља по ресетовању», а непосредно, подмукло мешање у послове држава постсовјетског простора може изазвати код ње незадовољство, које би прешло у агресију. А управо је то непожељно. Уз то, основни циљ за САД, што оне никада не скривају, јесте сама Русија.

Последице мрежноцентричног рата

Какве су последице мрежноцентричног напада за те државе у којима се реализује дата технологија? Природно, ништа добро за те државе и режиме, «плишане револуције» у себи не носе, јер се при реализацији овог сценарија, друштво «ликвидира», то јест

Непријатељ није на прагу, он је већ у кући

Пише: Валериј Коровин
субота, 29 октобар 2011 00:58

његови интереси се уопште не узимају у обзир, оно постаје монета за поткусиравање (у оригиналу *разменная монета* – ситан новац, прим. Н.В.), расходни материјал. А сами «револуционари» први ишчезавају са политичке арене, а понекад и из живота. Људи који искрено почињу да верују у идеале «плишаних револуција», не сумњајући у то да су то – испровоцирани идеали – суштински, постају гориво таквих револуција, расходни материјал. Друштво се изводи из стања равнотеже, газе се социјални принципи, пада ауторитет власти, расте незадовољство, а о нормалном функционисању економије не мора се ни говорити. Све су то идеални услови за наметање и успостављање западних модела социјалног уређења. У земљу продире Америка.

После Русије, која је преживела «плишану револуцију» 1991. године, та судбина није мимоишла ни земље ЗНД-а. Свуда где су били реализовани сценарији «плишаних револуција», данас можемо посматрати или делимичан или потпун губитак суверенитета. У последњи случај – потпун губитак суверенитета – треба убројати савремену Грузију, где је «револуција ружа» произвела озбиљне процесе који су дестабилизовали друштво, а такође и озбиљне територијалне проблеме. У ствари, територијалне проблеме видимо у свим државама постсовјетског простора, које су се у овом или оном периоду оријентисале према САД.

На тај начин, никакве предности од реализације сценарија «плишаних револуција» не добијају, ни политичке снаге тих држава, нити њихова друштва. Једина сила, која у сваком случају стиче од тога политичке дивиденде јесу САД, које успостављају на тај начин безболну, невојну, «меку» контролу над својим новим територијама.

Мрежноцентрични процеси у Грузији и Украјини

Грузија је врло важан геополитички плацдарм за утврђивање САД на Кавказу. Преко Грузије, као кроз елемент кавкаског земљоуза, Русија, хипотетички, добија непосредни стратешки излаз ка Ирану, успостављање са њим директних стратешких односа. Иран, са своје стране, има непосредни приступ Индијском океану. Тежња Русије ка излазу на «топла мора» у терминима геополитике, и јесте главна претња за САД. А најкраћи пут ка топлим морима управо лежи из Русије у Иран, преко Кавказа, како јужног, тако и северног, који се за сада још налази под директном стратешком контролом Русије. Зато је Грузија и постала циљ број један америчког мрежноцентричног рата, послуживши као гориво за изградњу америчке империје на евроазијском континенту.

Непријатељ није на прагу, он је већ у кући

Пише: Валериј Коровин
субота, 29 октобар 2011 00:58

Реализујући главни задатак америчке геополитике – не пропустити Русију преко Јужног Кавказа ка Ирану – САД теже или да максимално дестабилизују тај невелик простор у којем се, осим Грузије, налазе још Азербејџан и Јерменија, или да успоставе тамо своју, директну војно-стратешку контролу, физички преграђујући излаз Русије на Индијски океан.

И тај задатак је био решен – Грузија је била извучена испод преостале геополитичке контроле Русије, која се тамо очувала од момента распада СССР-а, у периоду владања Шеварднадзеа, бившег совјетског политичког функционера, и у потпуности је преведена под директну геополитичку контролу САД. Управо су у Грузији биле размештене америчке војне базе, тамо су деловали амерички инструктори, и у принципу, данас се може констатовати, да је Грузија прихватила атлантистички вектор развоја, лишавајући се у потпуности било каквог суверенитета.

Покушани су «обојени» преврати и у Јерменији и Азербејџану. Шаторски логор, сукоби са полицијом, жртве међу демонстрантима – све је то преживела јерменска престоница марта 2008. године, после одржаних избора у земљи. А власти Азербејџана су уверене да су наступи опозиције у марту 2011. године, и могуће, планирани покушаји наступања против важећег уставног уређења, организовани иза границе. У својству главног актера тих процеса, именује се и Грузија, која је постала плацдарм америчке експанзије на Кавказу.

Што се тиче Украјине, овде је задатак био отприлике сличан. Украјина за Русију представља својеврсни мост у Европу. Како пише Збигњев Бжежински, без Украјине, Русија престаје да буде евроазијска држава, и постаје азијска земља. Уз то, Украјина јесте врло важан елемент тзв. санитарног кордона, који одсеца Русију од земаља ЕУ, и не даје јој могућност да организује пуноважно стратешко партнерство са Европом. На путу ка том партнерству, у првом реду са Немачком, и подиже се тај санитарни кордон, који се пружа од хладних северних морâ, по земљама Балтика, преко Украјине и Молдавије, даље, наниже, ка Грузији.

Док мимоилази Белорусију, која је још увек последња бреша у том санитарном кордону, његову функцију још увек активно испуњава Пољска. Појас који одсеца Русију од Европе, створили су Американци зарад решавања врло важних стратешких и геополитичких задатака, управо путем доследног иницирања тзв. плишаних револуција у тим земљама, у оквирима мрежноцентричног рата, који се води против Русије.

Долазак Виктора Јануковича на власт у Украјини јесте позитиван догађај, који је испочетка донекле улио наду руској политичкој елити. Ипак, оцртавајућу позитивну тенденцију у руско-украјинским односима, руска власт је требало да приграби зарад тога, да би се започео процес повратка активнијег присуства руских интереса у Украјини, која је пет година за нас била изгубљена. Било је потребно напредовати даље – развијајући стратешку иницијативу у Украјини – мицати се напред, на Запад, организујући стратешке односе са ЕУ. Исту могућност смо имали у августу 2008. године, у погледу Грузије – почети са учешћем у унутрашњој политици Грузије, помажући одлазак са власти Сакашвилија – померати се даље на Јужни Кавказ, ка Ирану. Ипак, то време је било пропуштено.

Узбекистан и Киргизија – амерички пораз или маневар

Узбекистан и Киргизија су били и настављају да буду врло важни терени за подршку америчкој војно-окупационој операцији у Авганистану. Разумљиво је, без обзира на садашње брбљање о повлачењу америчке војске из те земље, да САД никада неће одступити од задатка успостављања пуне контроле над регионом. И због тога оне ће продужити да дестабилизују тамо ситуацију, покушавајући да ставе Узбекистан и Киргизију под своју пуну контролу.

Обично иза таквих, не до краја реализованих покушаја извођења плишаног преврата, какве смо посматрали у узбечком Андижану, или попут донекле замућене ситуације са «каскадом револуција» у Киргизији, следе жешћи сценарији, то јест деловање се заоштрава узлазном линијом. «Плишани» сценарији се смењују суровијим – сукоби са полицијом, прве жртве, погроми, док даље обично почиње дестабилизација ситуације по етничком принципу, што је најтежи стадијум изласка ситуације испод контроле. Све то је пропраћено паралелним стварањем мноштва жаришта социјалне нестабилности, експлозијом економских проблема, ремећењем социјалне ситуације, наглим унутарполитичким заоштравањем. Циљ је да се натера руководство тих земаља да се сагласе са тим, да је власт изгубила контролу над ситуацијом, да им је власт испала из руку.

Тамо где постоје неопходни услови, довољно развијене мреже невладиних структура и организација, или довољно развијене социјалне интернет мреже, између стадијума меког преврата и жешћих сценарија, може бити реализован сценарио «socket-puppet revolution». Његова суштина је у равномернијем прелазу од ненасилних уличних акција ка повећавању социјалне хистерије на интернету и у медијском простору, са стварањем за власт депресивног психолошког фона, и постепеним заоштравањем ситуације,

преливањем незадовољства у жешће уличне форме протеста.

У сваком случају, резултат је преузимање територије државе под америчку контролу. Иза плишане револуције, у случају њеног неуспеха или половичног успеха, следе покушаји коришћења суровијих сценарија, који на врхунцу, у зависности од хитности, могу да се окончају насилним операцијама, као у Ираку или Либији.

На тај начин, нереализована десуверенизација Узбекистана или донекле конфузна по ефикасности ситуација у Киргизији, јесу само етапе, својеврсни привремени маневри, који су блиски жешћем сценарију, чије је финале у сваком случају једно те исто.

Схватане претње – корак ка адекватном одговору

Супротстављање завојевачким дејствима САД, могуће је тек само у том случају, ако руководство наше државе схвати те стратегије управо као део, премда и мрежноцентричног, али ипак рата, и разради адекватну узвратну стратегију, на том истом нивоу технолошких представа о процесима, на којем се води мрежноцентрични рат против Русије. За сада треба признати, да се заостајање Русије одвија, не на нивоу технологије обичног наоружања, већ на озбиљнијем, парадигматском нивоу. Док се ми спремамо за минули рат, противник је већ почео и продужава активан напад. Напад мрежноцентричан, виртуалан, ментални, невидљив.

Немогуће је изградити адекватан одговор без схватања тога, да се против нас води управо рат, иако без коришћења обичних, за нас уобичајених наоружања. Мрежноцентрични рат се води на суптилнијим нивоима, уз коришћење информационих технологија, дипломатских мрежа, невладиних организација, са прикључивањем новинара, средстава информисања, блогера...

То је стратегија са више нивоа, чији резултат постаје веома конкретна војна победа, изражена у откидању територија. Несхватање тога, несумњиво ће поставити Русију у губитничку позицију. Ми ћемо се увек налазити тек пред чињеницом тога, да је следећа територија, држава, република изашла испод наше контроле. И, без обзира на уверавања Американаца о томе да ће простор ЗНД-а остати у зони геополитичких интереса Русије, фактички, ми посматрамо силовит губитак свог утицаја тамо где су још

Непријатељ није на прагу, он је већ у кући

Пише: Валериј Коровин
субота, 29 октобар 2011 00:58

сасвим недавно стојале наше војне базе, живели наши људи, говорећи на нашем језику, а руска култура формирала поколења народâ и етносâ јединственог стратешког простора велике Русије. Данас се границе америчког утицаја све више уклињују у дубину континента. Непријатељ није на прагу, он је већ у кући.

Извор: <http://www.evrazia.org/article/1742>

Превео и приредио са руског језика – Небојша Вуковић